

Pla estratègic d'Acollida, Vida Digna i Antiracisme de l'ABSS Tarragonès 22-25

Treball elaborat pel Risell SCCL, amb el suport dels equips: Servei de Primera Acollida Itinerant Comarcal, Servei de Primera Acollida Municipal de Constantí i Torredembarra i l'equip del Departament de Benestar Social del Consell Comarcal del Tarragonès

Índex continguts

1. Introducció	3
1. Marc teòric	4
1.1. El fenomen de la immigració	4
1.2. Context demogràfic	4
1.3. La diversitat cultural.....	5
2. Metodologia	6
3. Resum dels resultats de la diagnosi	7
4. Pla d'Acollida i Vida Digna del Tarragonès	11
5. Les accions del pla	15
5.1 Cronograma de les accions.....	27
6. Governança	29
6.1 Els òrgans del Pla d'Acollida i Vida Digna	29
6.2 Proposta de calendari de reunions del pla.....	29
6.3 El seguiment i l'avaluació	30
7. Annexos	32

1. INTRODUCCIÓ

El Consell Comarcal del Tarragonès ha encarregat el disseny del Pla d'acollida i vida digna de la comarca per tal d'abordar el fenomen de la immigració els propers anys. Disposar d'un Pla d'acollida i vida digna, significa disposar d'una eina de planificació integral a les administracions que vulguin impulsar polítiques locals destinades a millorar la vida de les persones migrades, abordant el fenomen de la immigració des dels seus diferents angles i nivells.

Conèixer la realitat social de les persones migrades és el primer pas per encarar la planificació, de manera que la diagnosi d'immigració ha estat l'eina bàsica de coneixement per elaborar aquest Pla. A més, planificar en coherència amb la diagnosi permet fer que els recursos siguin emprats de manera més eficient, ja que s'actua allà on hi ha la necessitat. Així doncs, el Pla parteix d'una diagnosi sociodemogràfica elaborada al llarg del 2023, que radiografia la situació de les persones migrades al territori. La població estudiada a aquest Pla ha estat la població nouvinguda a l'Àrea Bàsica de Serveis Socials del Tarragonès, és a dir la comarca sencera excepte els municipis de Tarragona, Salou i Vila-seca. Aquesta diagnosi ha estat posteriorment validada i enriquida amb les aportacions qualitatives de diferents agents de la comarca que estan vinculats al fenomen migratori.

El present document mostra un emmarcament conceptual sobre el fenomen de la immigració, que tot i que ja es va introduir a la diagnosi, es considera adient incorporar-ho com a marc de referència. A continuació es presenta un resum dels principals resultats de la diagnosi, es detalla la metodologia emprada, es defineixen els eixos estratègics i els respectius objectius que es pretén treballar, amb les accions proposades al Pla. El punt final es dedica a definir el seguiment i avaluació del Pla.

1. Marc teòric

1.1. EL FENOMEN DE LA IMMIGRACIÓ

La història de la migració a Catalunya no és nova, sinó que és un fenomen que s'ha anat repetint al llarg del temps, aportant canvis significatius en la seva societat i cultura.

Sense haver d'anar més enrere, durant el segle XX, el Tarragonès va viure una migració interna significativa a mesura que les persones de zones rurals del propi territori i d'altres regions d'Espanya, com Andalusia o Extremadura, que es van traslladar a les àrees urbanes i industrials de la comarca. Aquest moviment, que es va donar sobretot a l'últim terç del segle, va ser impulsat en gran part per l'expansió de la indústria química i petroquímica, així com pel creixement del port de Tarragona i d'altres sectors econòmics, com el sector de la construcció.

Però la migració és una part integral de la història de la comarca i continua sent un factor clau en la seva evolució a mesura que entra en el segle XXI. Durant els últims anys s'ha produït una arribada d'immigració que ha anat variant de procedència segons les característiques socioeconòmiques objectives que han predominat a l'entorn. En aquest cas, ha augmentat el gruix de persones nouvingudes de fora l'Estat espanyol. Aquests fluxos han estat causats, en part, per l'augment de la demanda de mà d'obra, sobretot al sector industrial i posteriorment també al turístic a la comarca del Tarragonès, però també degut a un context demogràfic determinat, que es dona a bona part d'Europa i en què el descens de la natalitat i l'envelliment progressiu de la població marquen clarament la tendència.

1.2. CONTEXT DEMOGRÀFIC

Un dels trets més destacats del context demogràfic del Tarragonès és l'increment constant de la població immigrant. Persones de diverses procedències, i en especial de nacionalitats com la marroquina, romanesa, colombiana o italiana, han escollit aquesta comarca com a lloc de destinació per a establir-se i buscar oportunitats laborals, reunificar-se amb les seves famílies i millorar la seva qualitat de vida.

Tot i que inicialment aquesta població migrada es concentrava més en àrees urbanes, totes les poblacions han rebut persones migrades en major o menor mesura, com veurem en l'informe.

Un altre aspecte rellevant és l'envelliment de la població autòctona. Com en gran part d'Europa, el Tarragonès ha experimentat un procés d'envelliment, amb una part significativa de la població major de 65 anys. Segons les projeccions de

població de l'IDESCAT¹, l'any 2030 un de cada tres habitant del Tarragonès tindrà 60 anys o més. Aquest fet té moltes implicacions pel que fa a la vida del conjunt de la població. La immigració ha estat un factor que ha contribuït a mantenir un equilibri demogràfic més estable i ha aportat mà d'obra a l'economia local.

1.3. LA DIVERSITAT CULTURAL

Una de les conseqüències de les onades migratòries és la diversitat cultural que ha de coexistir al territori. Un procés que s'ha accentuat en la darrera onada, a principis del segle XXI, ja que la procedència ha sigut molt diversa.

Històricament han existit dos models principals de gestió de la diversitat, que s'han reflectit en polítiques públiques i models educatius. Aquests models sovint es simplifiquen per a una millor comprensió i solen ser associats amb el multiculturalisme al Regne Unit i l'assimilacionisme a França.

L'objectiu del multiculturalisme és assegurar que totes les persones i grups puguin viure amb la màxima llibertat i autenticitat, amb restriccions mínimes que només limitin la llibertat dels altres. Això implica prioritzar el reconeixement de la pròpia identitat i el dret a ser diferent per damunt de la cohesió social. Tot i així, la lògica del multiculturalisme pot conduir a resultats injustos i segregadors, com la segregació espacial urbana o el fonamentalisme diferencialista (Besalú, X., 2005).

En canvi, l'assimilacionisme té com a objectiu principal garantir la igualtat jurídica i real de totes les persones, ja que els grups, com a tal, no tenen drets. Això implica prioritzar la cohesió social per damunt del reconeixement de les diferències, especialment en l'àmbit públic, per evitar possibles amenaces a la igualtat i cohesió social. Tot i així, la lògica assimilacionista també pot conduir a efectes injustos i uniformitzadors, com la imposició de les opcions del grup dominant o la prohibició de les diferències.

L'opció intercultural, coneguda com a interculturalisme, busca combinar aquestes dues lògiques per aconseguir simultàniament el reconeixement i el respecte de les diferències i les identitats, així com la construcció d'una societat plural, cohesionada i amb un projecte de futur compartit. Això requereix procediments com el diàleg, la negociació i una democràcia que respecti les minories (Besalú, X., 2005).

¹ Població projectada en l'escenari mitjà, amb base a la població de 2021.

2. Metodologia

El Pla d'acollida i vida digna del Tarragonès s'ha desenvolupat com a seguiment d'un treball començat l'any 2023 amb la redacció de l'informe de diagnosi de immigració.

La diagnosi es va elaborar en base a les dades estadístiques extretes de fonts secundàries (IDESCAT, INE, Eurostat, Mercuri, dades dels departaments de la Generalitat de Catalunya, serveis diversos del Consell Comarcal del Tarragonès i informes varis), contrastades per la Unitat de Ciutadania i Cohesió del Consell Comarcal del Tarragonès.

Un cop realitzada la diagnosi, al mes de febrer de 2024 es va fer una sessió de treball amb una vintena d'agents tècnics comarcals, tant de l'administració com d'entitats de la comarca per tal de fer un contrast qualitatiu a les conclusions de la diagnosi, així com destacar els reptes importants per abordar i de quina manera fer-ho d'acord amb les competències i els recursos disponibles.

A més els dies 8 de febrer i 5 de juny, també es van fer reunions de la tècnica en polítiques migratòries i el tècnic d'acollida comarcal, juntament amb les tècniques d'acollida i polítiques migratòries dels municipis de Torredembarra i Constantí. Aquestes trobades van permetre incorporar els plans estratègics locals d'aquests municipis dins aquest pla.

A partir d'aquesta diagnosi quantitativa i d'aquests contrastos qualitius, conjuntament amb la identificació de reptes, s'ha pogut obtenir una visió panoràmica de la situació, i s'han identificat 4 eixos d'actuació que guien les accions del Pla:

- EIX 1. Transversalitat a l'administració local
- EIX 2. Projectes comunitaris amb persones nouvingudes
- EIX 3. Participació en la vida pública
- EIX 4. Municipis inclusius per a les persones nouvingudes

Cada eix es desplega en diferents reptes o objectius que vertebrin el Pla i defineixen les accions que caldrà dur a terme els propers anys. Cal destacar la participació d'agents del territori vinculats amb l'àmbit de la immigració. Les seves aportacions han permès elaborar una diagnosi i un pla de consens, fonamentat amb les necessitats locals reals.

3. Resum dels resultats de la diagnosi

A continuació, es presenten les principals conclusions de la diagnosi amb les qüestions significatives identificades que han dictat les passes a seguir per aquest Pla d'acció. Per ampliar aquesta informació, així com per conèixer la font de les dades presentades es pot consultar el document de “Diagnosi de la immigració de l'ABSS del Tarragonès”.

DEMOGRAFIA I TERRITORI

Municipis heterogenis amb dispersió territorial: 19 municipis de la comarca formen part de l'ABSS del Tarragonès que és el territori en el que es centra el Pla. La majoria de poblacions estan entre els 1.000 i els 4.000 habitants. A molts dels municipis hi ha una gran dispersió territorial.

Població creixent: des de l'any 2000, la població a l'ABSS del Tarragonès ha crescut prop d'un 50%, sobrepassant els 70.000 habitants.

Origen de la població: un 15,5% de la població és nascuda a l'estranger, però només un 12,5% té nacionalitat estrangera. Aquesta xifra es troba per sota de la de la mitjana catalana de 16,3%.

Edat de la població estrangera: el gruix d'aquest grup poblacional es troba entre els 25 i 59 anys. La tendència per aquesta població és la mateixa que per les persones amb nacionalitat espanyola.

Nacionalitat: el 35,2% prové de països de l'Àfrica del Nord, seguida de la (27,0%) i de l'Amèrica del Sud (20,0%).

ECONOMIA

Desigualtat en els salaris: la diferència de salaris és diferent, amb una diferència al 2021 d'un 22% en detriment de les persones amb nacionalitat estrangera, segons l'IDESCAT.

Desigualtat econòmica per sexes: a tota Catalunya, existeix una clara diferència per sexes en l'import mitjà dels salaris en detriment de les dones estrangeres amb un 2,4% de diferència respecte els homes estrangers.

FORMACIÓ

Menys educació superior: la major part de la població migrada de l'ABSS del Tarragonès té un nivell d'instrucció d'educació primària i secundària, i es situa molt per sota de la mitjana de les persones amb nacionalitat espanyola en estudis superiors.

HABITATGE:

Dificultat en l'accés a l'habitatge: el preu de l'habitatge ha pujat molt per sobre l'increment dels sous, amb la qual cosa, la població migrada a l'ABSS del Tarragonès no té dificultats per accedir a habitatges, a més trobant-se amb barreres com la manca de coneixement del mercat local, així com restriccions per accedir a crèdits.

Habitatges en males condicions: els habitatges assequibles disponibles tendeixen a tenir una menor eficiència energètica i en general estar en pitjors condicions, fet que incrementa les despeses en serveis bàsics per a aquestes llars.

MOBILITAT:

Transport públic escàs: només dos municipis disposen d'estacions de tren (Torredembarra i Altafulla), mentre que la resta de poblacions de l'ABSS es connecten principalment amb Tarragona mitjançant línies de bus interurbà. Les freqüències de transport públic són baixes, i els desplaçaments entre municipis petits poden resultar molt difícils sense vehicle privat.

NACIONALITAT I CIUTADANIA:

- **Dificultat en regularitzar la situació:** les persones migrades sovint troben barreres legals i administratives que dificulten l'obtenció dels documents per a obtenir la ciutadania, amb processos de regularització llargs i complexos.

Molt lligat a aquests elements, des del document de diagnosi també s'identificaven alguns dels principals reptes del col·lectiu, als que s'ha de fer front:

PRINCIPALS REPTES IDENTIFICATS

- **Desigualtats en el mercat laboral:** Les persones migrades tenen salaris més baixos que la població autòctona i solen ocupar llocs de treball en condicions precàries, amb limitacions d'accés als drets laborals i socials, especialment si no tenen una situació administrativa regular.
- **Dificultats d'accés a l'habitatge:** El problema per accedir a un habitatge digne i assequible afecta la població en general, però les persones migrades a més es solen trobar amb discriminacions a l'hora de poder llogar, unida a una manca d'informació sobre el mercat immobiliari, circumstàncies que incrementen la seva vulnerabilitat socioeconòmica.

- **Limitacions educatives:** La diferència en el nivell d'estudis entre població autòctona i estrangera fa que les persones migrades tinguin menys oportunitats laborals qualificades, ja que un percentatge elevat del col·lectiu només disposa d'educació primària.
- **Barreres culturals i lingüístiques:** Les dificultats per dominar la llengua i adaptar-se a la cultura local esdevenen obstacles importants per a la inclusió social i l'accés als serveis, limitant la comunicació efectiva.
- **Problemes de mobilitat:** L'accés limitat al transport públic en els municipis més petits dificulta la mobilitat de les persones migrades, reduint les seves oportunitats de treball, formació i accés a serveis.
- **Reptes en la integració comunitària:** La manca de serveis i equipaments culturals en alguns municipis redueix les possibilitats d'interacció entre població autòctona i migrada, limitant així la cohesió social.
- **Accés limitat als serveis públics i associatius:** Tot i l'existència d'un teixit associatiu considerable, aquest no sempre arriba de manera real a la població migrada, especialment en zones amb menys recursos, fet que disminueix el suport comunitari i l'accés a activitats d'integració.
- **Vulnerabilitat legal i administrativa:** Els processos de regularització i accés a la ciutadania són llargs i complexos, fet que deixa moltes persones en una situació d'incertesa que limita els seus drets civils i la seva integració.

En la sessió tècnica de contrast de la diagnosi, on es va presentar aquestes conclusions, també es varen fer aportacions en base a l'experiència de les persones que hi van participar. En aquest sentit es van afegir alguns aspectes que es consideraven rellevants de tenir en compte a l'hora de fer un pla com aquest:

- **Desconeixement de persones en situació irregular:** Es va assenyalar la manca de dades sobre persones sense NIE, suggerint utilitzar el padró i els serveis d'acollida per obtenir una estimació.
- **Problemes amb el padró:** Molts municipis no empadronen persones sense domicili fix, fet que provoca situacions irregulars, i sovint amb conseqüències legals.
- **Situació laboral precària:** Tot i que moltes persones nouvingudes tenen contracte, una part important treballen en condicions precàries.
- **Col·laboració amb entitats:** Es va subratllar la importància d'una col·laboració més estreta amb entitats que treballen directament amb persones migrades des de l'administració.

- **Dificultats per als joves migrants:** L'adaptació és complexa, especialment per les barreres culturals i lingüístiques, amb pressió per treballar i enviar diners, cosa que afecta la salut mental.
- **Prejudicis i reticències culturals:** Alguns col·lectius tenen recels cap als serveis socials, amb la por de perdre els fills o ser expulsats, fent difícil l'accés a ajuda essencial.

Per a més detalls es pot consultar l'acta de la reunió a l'annex.

4. PLA D'ACOLLIDA I VIDA DIGNA DEL TARRAGONÈS

A continuació es presenten els eixos estratègics i els reptes proposats pel Pla d'acollida i vida digna del ABSS Tarragonès, que es deriven de les problemàtiques identificades a la diagnosi. Aquest pla es fonamenta en el coneixement empíric i ha estat construït col·lectivament amb la participació de diversos agents, incloent-hi les persones grans, tècnics i tècniques i professionals de la xarxa social i de salut, així com càrrecs electes dels diferents municipis.

La importància d'aquests processos participatius resideix en el fet que les accions resultants, que conformen l'acció política del Consell Comarcal del Tarragonès, es focalitzaran en les problemàtiques expressades, viscudes i que resulten significatives per la població, tot respectant les competències de l'administració. Això redueix la distància entre l'administració i la ciutadania, i alhora, dota de sentit estratègic l'acció del Consell Comarcal, orientant-la cap a l'assoliment d'objectius consensuats i compartits.

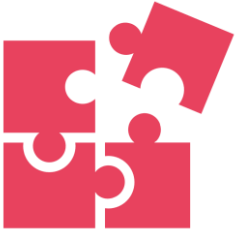

El Pla es compon de quatre eixos estratègics clau, que es desglossen en reptes identificats al llarg de les sessions participatives realitzades. Aquests eixos s'emmarquen dins d'una visió i missió definides pel pla, que determinen quin ha de ser el paper i quins són els grans reptes de la comarca del Tarragonès en l'atenció a les persones nouvingudes. Des d'aquesta declaració més general fins a l'articulat final de les accions, es pot traçar un fil conductor que dota de coherència i consistència el Pla.

Però és important assenyalar que no tots els reptes identificats ni les propostes d'acció que se'n deriven poden ser tractats únicament per aquest pla, ja que s'escapen del seu abast. Així doncs les accions es divideixen en dues: les que formen directament part del pla i que estan planificades, i un segon grup d'accions que es proposen en relació als diferents reptes i que han de ser secundades per altres actors (administracions, entitats...) per poder portar-se a terme, a més de disposar dels recursos necessaris, i on l'àrea de Cohesió social del Consell comarcal poden col·laborar en diferents graus.

També cal tenir en compte que molt dels reptes que es plantegen al pla, no només afecten a les persones nouvingudes, sinó que abordar-los pot beneficiar molts altres col·lectius, i que quan es parla de tenir una visió inclusiva, no només es fa referència a persones migrades, sinó a tots els col·lectius que formen part de la societat.

Així doncs, els eixos amb els reptes i accions queden de la següent manera:

	<p>EIX 1. TRANSVERSALITAT A L'ADMINISTRACIÓ LOCAL Aquest eix prioritza la coordinació entre el personal tècnic, polític i els agents del territori per desenvolupar polítiques d'acollida coherents i eficaces, fomentant el sentiment de pertinença de les persones migrades. La col·laboració entre administracions, entitats socials i ciutadania ha de permetre optimitzar recursos, evitar duplicitats i garantir una atenció integral i inclusiva que respongui a les necessitats reals de la població nouvinguda.</p>
Objectiu	Accions
<p>1.1 Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal en relació a les persones nouvingudes.</p>	<p>1.1.1 Crear espais de coordinació estratègica política i tècnica a la comarca, a partir d'una agrupació de municipis</p> <p>1.1.2 Crear espais socials de convivència municipals, amb el regidor/a de l'àrea, tècnics i entitats locals</p> <p>1.1.3 Coordinar bidireccionalment les derivacions entre el Servei de Primera Acollida i els equips d'atenció primària</p> <p>1.1.4 Establir canals de comunicació i coordinació amb entitats especialitzades en la llei d'estrangeria</p> <p>1.1.5 Compartir els recursos existents per a la població nouvinguda amb el personal tècnic del Tarragonès</p> <p>1.1.6 Garantir que el personal tècnic de padró disposi d'informació de derivació del Servei de Primera Acollida i n'informi als nouvinguts</p> <p>1.1.7 Definir circuits pel tràmit d'informes d'estrangeria de competència municipal</p> <p>1.1.8 Dinamitzar i motivar la implicació de la ciutadania i entitats en el projecte d'acció comunitària comarcal "Bon Veïnatge"</p> <p>1.1.9 Promoure la participació de municipis, xarxa local i persones nouvingudes en accions de no-discriminació</p>

	<p>EIX 2. PROJECTES COMUNITARIS AMB PERSONES NOUVIINGUDES</p> <p>Aquest eix se centra a promoure la socialització i el desenvolupament personal de les persones migrades mitjançant projectes comunitaris que estimulin la participació activa i reforcin el vincle amb l'entorn local. Es busca impulsar iniciatives que fomentin l'aprenentatge continu, la col·laboració intergeneracional i la creació de xarxes que contribueixin al benestar i a la integració en la vida.</p>	
<p>Repte</p>	<p>Accions pròpies del pla</p>	
<p>2.1 Dissenyar projectes comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents.</p>	<p>2.1.1 Proposar la creació de xarxes de suport municipals per tal de pal·liar necessitats de les persones migrants, amb el voluntariat com a element prioritari</p> <p>2.1.2 Participar i contribuir als grups motor d'altres programes comunitaris que coexisteixen a la comarca</p> <p>2.1.3 Impulsar projectes comunitaris locals, oberts a tothom, per afavorir la relació i el vincle, dins el marc del Projecte d'Acció Comunitària Comarcal i/o Procés comunitari municipal</p> <p>2.1.4 Fer difusió de les activitats comunitàries locals obertes a tothom, implicant els serveis de la xarxa pública i entitats privades locals.</p> <p>2.1.5 Promoure que les persones voluntàries i/o implicades a les entitats i associacions esdevinguin referents o facilitadores del coneixement de la xarxa i els recursos comunitaris</p> <p>2.1.6 Potenciar el capital creatiu de les persones participants a les activitats com una oportunitat per dinamitzar projectes, activitats o interessos comuns</p>	
	<p>EIX 3: PARTICIPACIÓ EN LA VIDA PÚBLICA</p> <p>Aquest eix busca reforçar el sentiment de pertinença i la participació de les persones migrades en la vida social, política i cultural, a través de les entitats i dels seus projectes comunitaris.</p>	
<p>Repte</p>	<p>Accions pròpies del pla</p>	
<p>3.1 Donar suport a les entitats i a la seva vessant comunitària.</p>	<p>3.1.1 Donar suport a les entitats per a l'impuls de projectes de voluntariat i mentoria</p> <p>3.1.2 Establir canals de comunicació i coordinació amb organitzacions d'àmbit social</p>	

	<p>EIX 4: MUNICIPIS INCLUSIUS PER A LES PERSONES NOUINGUDES</p> <p>El quart i últim eix se centra en garantir la inclusió de les persones migrades, eliminant les barreres que dificulten la seva integració i promovent la igualtat d'oportunitats. L'objectiu és avançar cap a municipis més inclusius, on totes les persones puguin desenvolupar-se plenament i contribuir a la cohesió social del territori.</p>
<p>Repte</p>	<p>Accions pròpies del pla</p>
<p>4.1 Realització de projectes per a donar suport a les persones nouvingudes des de diferents vessants.</p>	<p>4.1.1 Impulsar espais grupals d'acompanyament emocional per a persones en situació irregular</p> <p>4.1.2 Desenvolupar un projecte de suport i acompanyament al reagrupament familiar vinculat al Servei de Primera Acollida.</p> <p>4.1.3 Garantir la derivació immediata i el seguiment de persones nouvingudes cap a entitats de suport especialitzat</p> <p>4.1.4 Garantir el suport tècnic en orientació, formació i promoció laboral per a persones nouvingudes amb permís de residència</p> <p>4.1.5 Garantir la recollida de necessitats, potencial creatiu i interessos de les persones nouvingudes per part del tècnic/a d'acollida</p> <p>4.1.6 Impulsar projectes de mentoria en els municipis amb suport d'entitats</p> <p>4.1.7 Impulsar grups de comprensió lectora, suport en llengua per assolir certificacions oficials.</p>
<p>4.2 Millorar l'atenció a persones d'origen migrant i afavorir els processos per a la seva inclusió social.</p>	<p>4.2.1 Treballar per a l'empadronament efectiu a tots els municipis de la comarca</p> <p>4.2.2 Garantir el Servei de Primera Acollida (SPA) a tots els municipis de forma itinerant o permanent</p> <p>4.2.3 Realitzar sessions de benvinguda per a persones i famílies nouvingudes</p> <p>4.2.4 Oferir itineraris formatius per obtenir el Certificat de Primera Acollida a tots els municipis de la comarca</p> <p>4.2.5 Garantir que es facin els mòduls formatius per acreditar el Certificat de Primera Acollida i que aquests incloguin un coneixement vivencial del municipi</p> <p>4.2.6 Ampliar l'oferta formativa del Servei de Primera Acollida amb un mòdul sobre igualtat de tracte i no discriminació</p> <p>4.2.7 Ampliar l'oferta formativa del Servei de Primera Acollida amb un mòdul de conversa en català</p> <p>4.2.8 Facilitar el servei de traductors i intèrprets per a persones nouvingudes que no parlen català</p> <p>4.2.9 Impulsar el Projecte INNEXA per abordar casos d'estrangeria en situacions d'irregularitat crònica</p>

5. Les accions del pla

El Pla d'Acció per a l'acollida i vida digna del Tarragonès inclou una varietat d'accions dissenyades per abordar les problemàtiques identificades a la diagnosi, d'acord amb els objectius establerts. A continuació hi ha una descripció de les accions que formen part del pla:

Acció: 1.1.1 Crear espais de coordinació estratègica política i tècnica a la comarca, a partir d'una agrupació de municipis

Eix: 1. *Transversalitat a l'administració local*

Objectiu general: 1.1 *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal en relació a les persones nouvingudes*

Objectiu específic: Sumar sinergies entre els municipis amb recursos compartits a l'hora d'analitzar les necessitats i perfils de cada zona de la comarca per a promoure'n l'autonomia.

Descripció de l'acció: Es proposa agrupar els municipis de la comarca en un espai de coordinació comarcal per a reconèixer, identificar i combatre l'exclusió per motiu d'origen, alineant mirades i incorporant estratègies i dissenyant projectes transversals en la política municipal i comarcal.

Acció: 1.1.2 Crear espais socials de convivència municipals, amb el regidor/a de l'àrea, tècnics i entitats locals

Eix: 1. *Transversalitat a l'administració local*

Objectiu general: 1.1 *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal en relació a les persones nouvingudes*

Objectiu específic: Fomentar una administració que treballi transversalment amb les entitats locals per promoure la igualtat d'oportunitats, l'autonomia i el sentit de pertinença de les persones nouvingudes conjuntament amb la resta de veïns/nes.

Descripció de l'acció: Dissenyar conjuntament amb el govern municipal l'impuls de les accions d'acollida pels nouvinguts al municipi, així com les accions de promoció de la igualtat d'oportunitats, de tracte i no discriminació per raó d'origen i propiciar la participació activa de tots els veïns a la comunitat i en la vida pública compartida.

Acció: 1.1.3 Coordinar bidireccionalment les derivacions entre el Servei de Primera Acollida i els equips d'atenció primària

Eix: 1. *Transversalitat a l'administració local*

Objectiu general: 1.1 *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal en relació a les persones nouvingudes*

Objectiu específic: Crear un Pla de Treball Individual per acompanyar les persones en situació administrativa irregular en el seu procés d'autonomia i regularització.

Descripció de l'acció: Definir els circuits de derivació entre el Servei de Primera Acollida i els equips d'atenció primària per facilitar una resposta ràpida a les necessitats bàsiques de les persones en situació irregular. També caldrà determinar els espais de coordinació dels equips, i assegurar que la informació es transmeti correctament.

Acció: 1.1.4 **Establir canals de comunicació i coordinació amb entitats especialitzades en la llei d'estrangeria**

Eix: 1. *Transversalitat a l'administració local*

Objectiu general: 1.1 *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal en relació a les persones nouvingudes*

Objectiu específic: Enfortir la coordinació entre l'administració local i les entitats especialitzades en estrangeria per millorar l'assistència a persones en situació irregular.

Descripció de l'acció: Aquesta acció preveu l'establiment de canals per derivar casos de persones en situació irregular a entitats del tercer sector que ofereixin orientació en temes d'estrangeria, poden formar part Pla de Treball Individual de les persones ateses pels tècnics d'acollida comarcals

Acció: 1.1.5 **Compartir els recursos existents per a la població nouvinguda amb el personal tècnic del Tarragonès**

Eix: 1. *Transversalitat a l'administració local*

Objectiu general: 1.1 *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal en relació a les persones nouvingudes*

Objectiu específic: Dotar els tècnics municipals d'un coneixement actualitzat dels recursos disponibles per atendre adequadament la població nouvinguda.

Descripció de l'acció: Es proposa desenvolupar un document amb els recursos disponibles per a la població nouvinguda, accessible per als tècnics municipals i comarcals, per facilitar-los l'accés a informació rellevant en l'atenció a persones migrades.

Acció: 1.1.6 Garantir que el personal tècnic de padró disposi d'informació de derivació del Servei de Primera Acollida i n'informi als nouvinguts

Eix: 1. *Transversalitat a l'administració local*

Objectiu general: 1.1 *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal en relació a les persones nouvingudes*

Objectiu específic: Millorar la capacitat de resposta immediata en acollida i orientació de persones nouvingudes.

Descripció de l'acció: Aquesta acció implica el desenvolupament de materials informatius amb codi QR sobre el Servei de Primera Acollida, que es distribuïran en punts clau de cada municipi perquè el personal de padró pugui oferir informació immediata i precisa a les persones nouvingudes, establint un vincle entre els tècnics encarregats del padró municipal perquè informin del Servei de Primera Acollida Comarcal en els 19 municipis de l'ABSS Tarragonès.

Acció: 1.1.7 Definir circuits pel tràmit d'informes d'estrangeria de competència municipal

Eix: 1. *Transversalitat a l'administració local*

Objectiu general: 1.1 *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal en relació a les persones nouvingudes*

Objectiu específic: Potenciar una administració local coordinada per millorar l'atenció a les persones migrades en situació administrativa irregular.

Descripció de l'acció: Aquesta acció preveu la definició de protocols de coordinació entre tècnics municipals i els tècnics comarcals de primera acollida per tramitar i fer el seguiment dels informes d'estrangeria, fins la resolució per part de la Generalitat-

Acció: 1.1.8 Dinamitzar i motivar la implicació de la ciutadania i entitats en el projecte d'acció comunitària comarcal "Bon Veïnatge"

Eix: 1. *Transversalitat a l'administració local*

Objectiu general: 1.1 *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal en relació a les persones nouvingudes*

Objectiu específic: Fomentar la participació ciutadana i el compromís en projectes locals d'inclusió social que millorin el vincle comunitari.

Descripció de l'acció: Aquesta acció proposa dinamitzar el projecte "Bon Veïnatge", impulsada per l'ETAC comarcal, involucrant la ciutadania i associacions locals en accions que millorin la qualitat de vida a la comunitat. A través d'aquest projecte, es crearan espais perquè la ciutadania pugui participar en iniciatives socials i culturals que promoguin la convivència i integració amb

la intenció de donar resposta a les necessitats o problemàtiques per millorar la qualitat de vida i benestar de les persones..

Acció: 1.1.9 Promoure la participació de municipis, xarxa local i persones nouvingudes en accions de no-discriminació

Eix: 1. *Transversalitat a l'administració local*

Objectiu general: 1.1 *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal en relació a les persones nouvingudes*

Objectiu específic: Consolidar una administració local que promogui la tolerància, respecte i convivència, treballant en la prevenció de la discriminació.

Descripció de l'acció: Derivar a totes les persones ateses en primera acollida al projecte "Descobrim la Vila" com a punt d'informació i de trobada comunitari. També s'ha d'implicar a la ciutadania, a les entitats i associacions com a voluntaris del projecte, donant a conèixer el Projecte de Bon Veïnatge.

Acció: 2.1.1 Proposar la creació de xarxes de suport municipals per tal de pal·liar necessitats de les persones migrants, amb el voluntariat com a element prioritari

Eix: 2. *Projectes comunitaris amb persones nouvingudes*

Objectiu general: 2.1 *Dissenyar projectes comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents*

Objectiu específic: Promoure la cohesió social a través del voluntariat.

Descripció de l'acció: Definir els agents de la xarxa pública i privada de cada municipi per mobilitzar voluntaris locals que participin en xarxes de suport. També s'hi inclou la formació i acompanyament per als voluntaris, i accions puntuals per dinamitzar la col·laboració amb entitats locals i donar a conèixer els recursos municipals.

Acció: 2.1.2 Participar i contribuir als grups motor d'altres programes comunitaris que coexisteixen a la comarca

Eix: 2. *Projectes comunitaris amb persones nouvingudes*

Objectiu general: 2.1 *Dissenyar projectes comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents*

Objectiu específic: Coordinar l'acció conjunta amb altres programes comunitaris, impulsats per diferents Direccions Generals de la Generalitat.

Descripció de l'acció: Participar i promoure reunions amb equips comunitaris de Drets Socials, Salut, Educació, i Joventut per promoure sinèrgies i accions

inclusives. Aquesta coordinació permet sumar recursos i definir estratègies comuns dins de l'àmbit de l'acció comunitària i inclusiva.

Acció: 2.1.3 Impulsar projectes comunitaris locals, oberts a tothom, per afavorir la relació i el vincle, dins el marc del Projecte d'Acció Comunitària Comarcal i procés comunitari municipal.

Eix: 2. *Projectes comunitaris amb persones nouvingudes*

Objectiu general: 2.1 *Dissenyar projectes comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents*

Objectiu específic: Destinar un espai municipal com a punt d'informació d'activitats del municipi de forma dinamitzada.

Descripció de l'acció: El projecte "Descobrim la Vila" promou la integració i el sentiment de pertinença de tots els residents, tant nous com ja establerts, mitjançant activitats participatives i espais dinamitzats. Adreçat a tota la ciutadania, el programa fomenta el coneixement mutu i la implicació de les entitats locals, creant vincles que reforcen la cohesió social i cultural del municipi. Aquesta iniciativa facilita l'accés a informació sobre recursos i activitats municipals, contribuint al desenvolupament d'una comunitat inclusiva i activa.

Acció: 2.1.4 Fer difusió de les activitats comunitàries locals obertes a tothom, implicant els serveis de la xarxa pública i entitats privades locals.

Eix: 2. *Projectes comunitaris amb persones nouvingudes*

Objectiu general: 2.1 *Dissenyar projectes comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents*

Objectiu específic: Donar a conèixer el projecte perquè les persones nouvingudes hi puguin accedir de forma autònoma i amb immediatesa.

Descripció de l'acció: Crear i distribuir material informatiu per fer difusió del projecte "Descobrim la Vila" a les persones recent empadronades, per tal que s'impliquin en el projecte com a voluntari o com a participant.

Acció: 2.1.5 Promoure que les persones voluntàries i/o implicades a les entitats i associacions esdevinguin referents o facilitadores del coneixement de la xarxa i els recursos comunitaris.

Eix: 2. *Projectes comunitaris amb persones nouvingudes*

Objectiu general: 2.1 *Dissenyar projectes comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents*

Objectiu específic: Enfortir el projecte comarcal “Bon Veïnatge” amb voluntaris com a referents locals.

Descripció de l'acció: Apoderar a les persones voluntàries com a referents de les persones nouvingudes al municipi en activitats com “Conversa activa en català”, fomentant l'establiment de vincles i el sentiment de pertinença al grup i el coneixement dels recursos i la xarxa comunitària del municipi.

Acció: 2.1.6 Potenciar el capital creatiu de les persones participants a les activitats com una oportunitat per dinamitzar projectes, activitats o interessos comuns

Eix: 2. Projectes comunitaris amb persones nouvingudes

Objectiu general: 2.1 Dissenyar projectes comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents

Objectiu específic: Identificar el talent creatiu dels participants del Servei de Primera Acollida Comarcal i del projecte “Descobrim la Vila”, i vincular-los amb activitats o projectes del municipi.

Descripció de l'acció: A partir d'entrevistes i converses, es detecten talents i interessos dels participants per vincular-los amb entitats i associacions que desenvolupin activitats adequades. Així mateix, es facilita que els mateixos grups puguin generar propostes d'activitats, promovent l'autonomia i la col·laboració dins de la comunitat

Acció: 3.1.1 Donar a suport a les entitats per a l'impuls de projectes de voluntariat i mentoria

Eix: 3. Participació en la vida pública

Objectiu general: 3.1 Donar suport a les entitats i a la seva vessant comunitària

Objectiu específic: Impulsar projectes que integrin persones nouvingudes i joves d'orígens diversos..

Descripció de l'acció: Fomentar la creació de projectes de voluntariat i mentoria dins les entitats locals. Aquests projectes han de facilitar la participació de persones nouvingudes i joves amb famílies d'orígens diversos. Caldrà definir el projecte de mentoria social, definint-ne els objectius, a quina població es dirigeix i com s'avaluarà. L'acció també pretén facilitar el contacte entre les entitats involucrades i els municipis.

Acció: 3.1.2 Establir canals de comunicació i coordinació amb organitzacions d'àmbit social

Eix: 3. *Participació en la vida pública*

Objectiu general: 3.1 *Donar suport a les entitats i a la seva vessant comunitària*

Objectiu específic: Enfortir la cooperació amb entitats per a projectes inclusius i d'acció comunitària.

Descripció de l'acció: Especificar els agents, serveis, entitats i fundacions d'àmbit social que participaran en les coordinacions per dur a terme un treball comú des de l'acció comunitària. L'objectiu és sumar sinergies i donar suport, com a administració comarcal, a les entitats perquè puguin presentar-se a línies de subvencions complementàries i optar a projectes i serveis a executar en coordinació amb l'ens comarcal als municipis de l'ABS Tarragonès.

Acció: 4.1.1 **Impulsar espais grupals d'acompanyament emocional per a persones en situació irregular**

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.1 *Realització de projectes per a donar suport a les persones nouvingudes des de diferents vessants*

Objectiu específic: Oferir suport emocional i social a les persones en procés de regularització.

Descripció de l'acció: Programar sessions d'1,5 hores on les persones poden expressar les seves necessitats i preocupacions relacionades amb el procés de regularització, dinamitzades per tècnics de l'ABSS comarcal i d'acció comunitària. Aquestes sessions grupals han d'incloure orientació laboral i formativa, així com escolta activa, per oferir un suport integral durant la seva adaptació i inclusió social.

Acció: 4.1.2 **Desenvolupar un projecte de suport i acompanyament al reagrupament familiar vinculat al Servei de Primera Acollida**

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.1 *Realització de projectes per a donar suport a les persones nouvingudes des de diferents vessants*

Objectiu específic: Acompanyar en el procés de reagrupament familiar amb orientació específica per als sol·licitants.

Descripció de l'acció: El projecte inclou orientació sobre els procediments de reagrupament familiar, amb suport específic en el procés d'adaptació i accés a serveis per a les persones reagrupades. Aquesta acció implica una coordinació estreta entre tècnics municipals i comarcals per garantir una assistència eficient.

Acció: 4.1.3 Garantir la derivació immediata i el seguiment de persones nouvingudes cap a entitats de suport especialitzat

Eix: 4. Municipis inclusius per a les persones nouvingudes

Objectiu general: 4.1 Realització de projectes per a donar suport a les persones nouvingudes des de diferents vessants

Objectiu específic: Assegurar que les persones nouvingudes rebin orientació i suport en temes d'estrangeria.

Descripció de l'acció: Definir els circuits de derivació que faciliten la connexió de les persones nouvingudes amb entitats especialitzades, associacions i sindicats, assegurant així l'accés a serveis d'assistència en tràmits d'estrangeria.

Acció: 4.1.4 Garantir el suport tècnic en orientació, formació i promoció laboral per a persones nouvingudes amb permís de residència

Eix: 4. Municipis inclusius per a les persones nouvingudes

Objectiu general: 4.1 Realització de projectes per a donar suport a les persones nouvingudes des de diferents vessants

Objectiu específic: Facilitar l'orientació i la formació laboral a les persones nouvingudes amb permís de residència.

Descripció de l'acció: Aquesta acció inclou la coordinació amb tècnics d'inserció laboral municipals, tècnics del departament de promoció econòmica comarcal, tècnics de joventut municipals i els tècnics de joventut comarcals per tal de garantir la derivació i atenció de les persones ateses al servei de primera acollida.

Acció: 4.1.5 Garantir la recollida de necessitats, potencial creatiu i interessos de les persones nouvingudes per part del tècnic/a d'acollida

Eix: 4. Municipis inclusius per a les persones nouvingudes

Objectiu general: 4.1 Realització de projectes per a donar suport a les persones nouvingudes des de diferents vessants

Objectiu específic: Recollir informació detallada sobre les capacitats i interessos dels nouvinguts per facilitar la seva integració.

Descripció de l'acció: Aquesta acció inclou entrevistes semidirigides on es recullen necessitats, interessos i capacitats per derivar les persones a recursos de la xarxa, entitats i projectes d'acció comunitària locals. Això permet una orientació personalitzada i adequada a les seves necessitats individuals i col·lectives.

Acció: 4.1.6 Impulsar projectes de mentoria en els municipis amb suport d'entitats

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.1 *Realització de projectes per a donar suport a les persones nouvingudes des de diferents vessants*

Objectiu específic: Donar suport a les persones nouvingudes mitjançant projectes de mentoria adaptats a cada municipi.

Descripció de l'acció: Donar a conèixer el projecte de mentoria als diferents municipis per tal definir i concretar el projecte adequat a cada municipi, implicant els tècnics del departament de joventut del Consell Comarcal.

Acció: 4.1.7 Impulsar grups de comprensió lectora, enfocats a donar suport en llengua per assolir certificacions oficials.

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.1 *Realització de projectes per a donar suport a les persones nouvingudes des de diferents vessants*

Objectiu específic: Millorar l'atenció a persones d'origen migrant i afavorir els processos per a la seva inclusió social.

Descripció de l'acció: Aquesta acció preveu la formació de grups de comprensió lectora específicament enfocats a la preparació per a l'examen teòric del carnet de conduir o obtenció de la nacionalitat, coordinats i impulsats pel personal tècnic d'acollida comarcal.

Acció: 4.2.1 Treballar per a l'empadronament efectiu a tots els municipis de la comarca

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.2 *Millorar l'atenció a persones d'origen migrant i afavorir els processos per a la seva inclusió social*

Objectiu específic: Treballar per tal que tots els municipis ofereixin l'empadronament a les persones nouvingudes sense traves.

Descripció de l'acció: Treballar en la mediació i sensibilització amb ajuntaments per evitar obstacles en l'empadronament de persones migrades, assegurant-ne així el dret d'accés a serveis essencials.

Acció: 4.2.2 Garantir el Servei de Primera Acollida (SPA) a tots els municipis de forma itinerant o permanent

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.2 *Millorar l'atenció a persones d'origen migrant i afavorir els processos per a la seva inclusió social*

Objectiu específic: Assegurar l'orientació i suport de primera acollida per a la població nouvinguda a tota la comarca.

Descripció de l'acció: A partir de l'entrevista i l'atenció individual, definir un itinerari en funció de la persona atesa per tal de donar resposta a les necessitats i inquietuds de cada cas. Aquest servei ha de prestar el servei d'orientació individual, benvinguda grupal, impuls de les accions formatives pel certificat de primera acollida, suport al reagrupament familiar i suport als informes d'estrangeria de competència municipal a tots els municipis de la comarca.

Acció: 4.2.3 **Realitzar sessions de benvinguda per a persones i famílies nouvingudes**

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.2 *Millorar l'atenció a persones d'origen migrant i afavorir els processos per a la seva inclusió social*

Objectiu específic: Facilitar la integració de les persones nouvingudes amb una benvinguda oficial i informativa.

Descripció de l'acció: Realitzar sessions de benvinguda institucional a persones que s'acaben d'empadronar. A aquestes sessions s'hi ha de presentar els serveis i recursos disponibles al municipi i a la comarca, i han de comptar amb la participació de responsables polítics i tècnics locals.

Acció: 4.2.4 **Oferir itineraris formatius per obtenir el Certificat de Primera Acollida a tots els municipis de la comarca**

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.2 *Millorar l'atenció a persones d'origen migrant i afavorir els processos per a la seva inclusió social*

Objectiu específic: Assegurar que les persones nouvingudes puguin accedir al Certificat de Primera Acollida.

Descripció de l'acció: Aquesta acció organitza formacions en col·laboració amb els municipis per facilitar que les persones nouvingudes puguin completar els mòduls necessaris per a l'acreditació, adaptant-se a la realitat de cada territori. S'haurà de concretar els municipis on es realitzarà la formació dels mòduls i coordinar amb cada municipi l'organització d'aquesta formació, incloent espais, calendari, horaris i participants.

Acció: 4.2.5 Garantir que es facin els mòduls formatius per acreditar el Certificat de Primera Acollida i que aquests incloguin un coneixement vivencial del municipi

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.2 *Millorar l'atenció a persones d'origen migrant i afavorir els processos per a la seva inclusió social*

Objectiu específic: Vincular els mòduls del Certificat de Primera Acollida a un coneixement pràctic de l'entorn per part de les persones migrades.

Descripció de l'acció: Es coordinarà la realització dels mòduls A, B i C per incloure elements que facilitin un coneixement vivencial de l'entorn a través de col·laboració amb entitats locals i serveis municipals. Això permetrà que els participants puguin conèixer el municipi des d'una perspectiva pràctica, enriquint la seva integració amb elements culturals i socials locals.

Acció: 4.2.6 Ampliar l'oferta formativa del Servei de Primera Acollida amb un mòdul sobre igualtat de tracte i no discriminació

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.1 *Realització de projectes per a donar suport a les persones nouvingudes des de diferents vessants*

Objectiu específic: Proporcionar formació sobre la Llei 19/2020 d'igualtat de tracte i no discriminació.

Descripció de l'acció: Incloure un mòdul de 15 hores integrat dins els mòduls formatiu del Servei de Primera Acollida, sobre la Llei 19/2020, a través d'una formació específica en igualtat de tracte, abordant conceptes de discriminació, interseccionalitat i els recursos disponibles per afrontar situacions de discriminació. Està dirigit per l'equip tècnic d'igualtat de tracte, oferint orientació pràctica a les persones nouvingudes i de quins recursos disposen.

Acció: 4.2.7 Ampliar l'oferta formativa del Servei de Primera Acollida amb un mòdul de conversa en català

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.2 *Millorar l'atenció a persones d'origen migrant i afavorir els processos per a la seva inclusió social*

Objectiu específic: Millorar la competència lingüística en català en les persones nouvingudes.

Descripció de l'acció: Es desenvoluparà un mòdul addicional dins del Servei de Primera Acollida de conversa en català, permetent als participants adquirir habilitats comunicatives en català.

Acció: 4.2.8 Facilitar el servei de traductors i intèrprets per a persones nouvingudes que no parlen català

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.2 *Millorar l'atenció a persones d'origen migrant i afavorir els processos per a la seva inclusió social*

Objectiu específic: Assegurar la comunicació efectiva entre serveis públics i persones nouvingudes que desconeixen les llengües oficials.

Descripció de l'acció: Es posarà a disposició un servei de traductors i intèrprets per a les persones que no parlen català o castellà, en casos en què els serveis socials, d'acollida i altres serveis especialitzats necessitin establir una comunicació clara. Aquest servei estarà limitat a persones que demostrin residència a la comarca.

Acció: 4.2.9 Impulsar el Projecte INNEXA per abordar casos d'estrangeria en situacions d'irregularitat crònica

Eix: 4. *Municipis inclusius per a les persones nouvingudes*

Objectiu general: 4.2 *Millorar l'atenció a persones d'origen migrant i afavorir els processos per a la seva inclusió social*

Objectiu específic: Donar suport a persones en situació d'irregularitat administrativa que dificultin la seva autonomia.

Descripció de l'acció: El projecte INNEXA s'encarregarà de valorar, orientar i acompanyar persones en situació d'irregularitat crònica. Es treballarà conjuntament amb els equips d'atenció social primària per oferir una solució individualitzada, facilitant orientació i accés a recursos.

5.1 CRONOGRAMA DE LES ACCIONS

	2023		2024				2025				2026			
	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T
1.1.1 Crear espais de coordinació estratègica política i tècnica a la comarca														
1.1.2 Crear espais socials de convivència municipals, amb el regidor/a de l'àrea, tècnics i entitats														
1.1.3 Coordinar les derivacions entre el Servei de Primera Acollida i els equips d'atenció primària														
1.1.4 Establir canals de coordinació amb entitats especialitzades en la llei d'estrangeria														
1.1.5 Compartir els recursos existents per a la població nouvinguda amb el personal tècnic														
1.1.6 Garantir que el personal tècnic de padró disposi d'informació de derivació del Servei de Primera Acollida i n'informi als nouvinguts														
1.1.7 Definir circuits pel tràmit d'informes d'estrangeria de competència municipal														
1.1.8 Dinamitzar i motivar la implicació de la ciutadania i entitats en el projecte d'acció comunitària comarcal "Bon Veïnatge"														
1.1.9 Promoure la participació de municipis, xarxa local i persones nouvingudes en accions de no-discriminació														
2.1.1 Proposar la creació de xarxes de suport municipals per tal de pal·liar necessitats de les persones migrants, amb el voluntariat com a element prioritari														
2.1.2 Participar i contribuir als grups motor d'altres programes comunitaris que coexisteixen														
2.1.3 Impulsar projectes comunitaris locals, oberts a tothom, per la relació i el vincle.														
2.1.4 Fer difusió de les activitats comunitàries locals, implicant els serveis de la xarxa local.														
2.1.5 Promoure que les persones voluntàries i/o implicades a les entitats i associacions esdevinguin referents o facilitadores del coneixement de la xarxa i els recursos comunitaris														
2.1.6 Potenciar el capital creatiu de les persones participants a les activitats com una oportunitat per dinamitzar projectes, activitats o interessos comuns														
	2023		2024				2025				2026			
	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T

3.1.1 Donar a suport a les entitats per a l'impuls de projectes de voluntariat i mentoria					
3.1.2 Establir canals de comunicació i coordinació amb organitzacions d'àmbit social					
4.1.1 Impulsar espais grupals d'acompanyament emocional per a persones en situació irregular					
4.1.2 Desenvolupar un projecte de suport i acompanyament al reagrupament familiar vinculat al Servei de Primera Acollida.					
4.1.3 Garantir la derivació i el seguiment de persones nouvingudes a entitats de suport especialitzat					
4.1.4 Garantir el suport tècnic en orientació, formació i promoció laboral per a persones nouvingudes amb permís de residència					
4.1.5 Garantir la recollida de necessitats, potencial creatiu i interessos de les persones nouvingudes per part del tècnic/a d'acollida					
4.1.6 Impulsar projectes de mentoria en els municipis amb suport d'entitats					
4.1.7 Impulsar grups de comprensió lectora, suport en llengua per accedir a certificacions oficials					
4.2.1 Treballar per a l'empadronament efectiu a tots els municipis de la comarca					
4.2.2 Garantir el Servei de Primera Acollida (SPA) a tots els municipis de forma itinerant					
4.2.3 Realitzar sessions de benvinguda per a persones i famílies nouvingudes					
4.2.4 Oferir itineraris formatius per obtenir el Certificat de Primera Acollida a tots els municipis					
4.2.5 Garantir que es facin els mòduls formatius per acreditar el Certificat de Primera Acollida					
4.2.6 Ampliar l'oferta formativa del Servei de Primera Acollida amb un mòdul sobre igualtat de tracte i no discriminació					
4.2.7 Ampliar l'oferta formativa del Servei de Primera Acollida amb un mòdul de conversa en català					
4.2.8 Facilitar el servei de traductors i intèrprets per a persones nouvingudes que no parlen català					
4.2.9 Impulsar el Projecte INNEXA per casos d'estrangeria en situacions d'irregularitat crònica					

6. GOVERNANÇA

El Pla d'Accollida i Vida Digna del Tarragonès requereix un model de governança que garanteixi una implementació coordinada, coherent i efectiva. Aquesta governança s'ha dissenyat per assegurar la participació de tots els agents clau del territori i fomentar la transversalitat en l'acció comunitària.

6.1 Els òrgans del Pla d'Accollida i Vida Digna

Basant-se en l'estructura proposada al pla, s'estableixen dos nivells: el Grup d'Impuls i el Grup Motor. Aquests nivells permeten articular la visió estratègica comarcal, la supervisió operativa i la implementació local, respectivament, assegurant una resposta adaptada a les necessitats específiques de cada municipi. A continuació es fa una breu descripció de cada un d'ells

Grup d'Impuls

- **Composició:** Consell d'Alcaldes amb el suport de l'Equip Tècnic d'Acció Comunitària (ETAC).
- **Funció:** El Grup d'Impuls és el màxim òrgan de governança del pla i té l'objectiu de validar la visió estratègica general, assegurar-ne l'alineació amb les necessitats del territori i garantir la seva viabilitat política. Aquest grup es reunirà anualment per aprovar els objectius estratègics, revisar el progrés del pla i establir les línies prioritàries per a l'any següent.

Grup Motor

- **Composició:** Format per l'ETAC, tècnics municipals i comarcals ampliat a professionals del tercer sector.
- **Funció:** El Grup Motor coordina i supervisa l'execució del pla i l'aterra al territori, assegurant la implementació de les línies estratègiques acordades. Aquest grup es reuneix semestralment per monitoritzar el progrés, identificar obstacles i ajustar les accions segons les necessitats emergents.

6.2 Proposta de calendari de reunions del pla

El calendari anual de reunions proposa una estructura per garantir un seguiment del Pla i permetre que cada nivell de governança (Grup d'Impuls i Grup Motor) compleixi amb les seves funcions i responsabilitats en els moments adequats, promovent una

coordinació fluida i una presa de decisions estratègiques eficient. Les reunions estan dissenyades per abordar diferents fases del pla: des de l'aprovació inicial d'objectius fins al seguiment de la seva implementació i l'avaluació final.

Proposta de Calendari Anual de Reunions

Mes	Grup	Finalitat de la reunió
Gener / febrer	Grup d'impuls	Aprovar el Pla d'Acció anual, validar les línies estratègiques i prioritzar les accions.
Març	Grup Motor	Seguiment continu de la implementació del pla i ajustaments segons necessitats emergents.
Novembre desembre	/ Grup Motor	Revisió i avaluació final de l'any i elaboració d'objectius per al proper exercici

6.3 El seguiment i l'avaluació

El seguiment i l'avaluació són elements essencials per garantir que els plans s'adaptin a les necessitats reals del territori i assoleixin els objectius establerts. Aquest procés es basa en un cicle de planificació, implementació, seguiment i avaluació, que assegura la millora contínua i l'eficàcia de les accions proposades.

Planificació anual

Per a la planificació anual, és fonamental revisar les accions previstes i establir prioritats. Les següents preguntes poden orientar aquest procés:

- Quines accions es duran a terme durant l'any?
- Responen aquestes accions a les necessitats detectades en la població?
- Quins recursos disponibles cal assignar a cadascuna de les accions?
- Quins són els objectius concrets que es volen assolir amb cada acció?
- Hi ha accions de l'any anterior que requereixen continuïtat o ajustaments?
- Cal incorporar noves accions per donar resposta a necessitats emergents?

Aquest procés de planificació ha d'incloure una prioritització basada en l'impacte esperat, la viabilitat i l'alineació amb els objectius estratègics del pla.

Seguiment continu

Durant la implementació del pla, el seguiment permet supervisar l'execució de les accions i detectar necessitats d'ajustament. Per facilitar aquest seguiment, es poden considerar les següents preguntes:

- S'estan complint els terminis previstos per a cadascuna de les accions?
- Hi ha dificultats o obstacles que estiguin impedit la implementació?
- Es disposa dels recursos necessaris per a l'execució de les accions?
- S'està complint amb els objectius parcials establerts fins al moment?

El seguiment continuat facilita una resposta ràpida i eficaç davant imprevistos, assegurant que les accions es mantinguin alineades amb les prioritats del pla.

Avaluació de les accions realitzades

L'avaluació del Pla d'Acollida i Vida Digna permet analitzar l'impacte de les accions i identificar aspectes a millorar per al futur. En aquest procés, és important plantejar les següents qüestions:

- Les accions realitzades han assolit els objectius previstos?
- Quins han estat els aspectes positius i negatius de cada acció?
- Les accions han tingut un impacte significatiu en les necessitats de la població?
- Hi ha accions que cal mantenir, ampliar o modificar?
- Han sorgit noves necessitats que no estaven contemplades inicialment?

Seria recomanable que l'avaluació es documenti de manera clara i concisa, assegurant que qualsevol canvi en els equips no comprometi la continuïtat del pla. Aquesta documentació permetrà que les persones que hi participen tinguin accés fàcil a la informació sobre l'evolució i els resultats de les diferents accions, garantint la coherència en la implementació del pla.

Aquest enfocament integrat de planificació, seguiment i avaluació permet que el pla sigui un instrument dinàmic, efectiu i alineat amb les necessitats del territori i de la seva població.

7. Annexos

Acta de la sessió

Sessió participativa del Pla d'acció estratègic d'acollida, integració i vida digna de les persones estrangeres nouvingudes i residents al Tarragonès 2024-2025

Lloc: Seu del Consell Comarcal del Tarragonès

Data: 08/02/2024

Hora: 9:30 a 12:30

Assistents:

- Brigid Fernández Carmona – Tècnic SPA Comarcal
- Laia Caparrós – Dinamitzadora d'Acció Comunitària CCT
- Sió Santaulària – Tècnica Polítiques Migratòries i Acció Comunitària CCT
- Zineb Asri – Tarraco Consulting, SL, Tarragona
- Rosa Carmona – Fundació Gentis
- Teresa Gómez – Fundació Gentis
- Rosa Cuartiella Balada – Àrea Laboral Fundació Gentis
- Tamara Almodóvar – Tècnica Educació Torredembarra
- Imma Palau – Tècnica Joventut Torredembarra
- Montse de Cara – Tècnica SPA Torredembarra i Professora Escola Municipal d'Adults "Mar de Lletres" Torredembarra
- Elena Pérez – Tècnica SPA Torredembarra i Acció Social Torredembarra
- Gemma Santos – Tècnica SPA Constantí
- Dolors Fortuny – Tècnica CNL i Regidora Ajuntament de Constantí
- Tècnica Laboral – Ajuntament de Constantí
- Emma Pérez – Tècnica Creu Roja
- Alba Suñé Tanco – AMIC-UGT. Coordinació Tarragona
- Isabel Iturrieta Lobos - Càritas
- Roxana Yzusqui Rios – Càritas
- Bernat Rotger – El Risell
- Encarna Medina – CCOO - excusa la seva assistència

Ordre del dia

1. Benvinguda i presentació de la sessió
2. Presentació de les dades quantitatives
3. Aportacions dels assistents
4. Següents passos

Desenvolupament de la sessió

Benvinguda i presentació de la sessió

La sessió va començar amb la benvinguda i una introducció al treball que s'està realitzant del Pla estratègic per part de Sió Santaulària, Tècnica Polítiques Migratòries i Acció Comunitària del Consell Comarcal del Tarragonès.

Presentació de les dades quantitatives

Seguidament per part de la cooperativa El Risell es va fer una breu presentació de les dades quantitatives en relació a les persones migrades a la comarca, a partir de diferents àmbits com són el demogràfic, l'econòmic, el laboral o el formatiu, entre d'altres.

Aportacions dels assistents

Un cop acabada la presentació, es va demanar als assistents quins elements de la diagnosi els cridaven més l'atenció, o quins trobaven a faltar del que s'havia exposar i que ajudessin a contextualitzar les dades, i també responent a les preguntes de la Sió Santaulària que va anar llançant de cara a completar al diagnosi d'una forma més qualitativa. De forma resumida, les qüestions que van anar sortint:

- Es constata la dificultat de tenir les dades de les persones que estan en situació irregular, o com a mínim poder-ne fer un càlcul. Això seria important per veure la magnitud del problema que suposa tenir tantes persones en aquesta situació. Tot i que les administracions supramunicipals tenen les seves estimacions, aquestes no solen ser públiques. Es podria fer una estimació a través del padró, i d'aquelles persones que no tenen NIE, sinó que s'empadronen amb passaport. També de les persones ateses pel servei d'acollida, que sol ser el més proper a les persones i el que pot oferir més dades. En tot cas, seria important tenir dictades les persones més vulnerables del col·lectiu.
- S'ha detectat l'arribada massiva de ciutadans de Colòmbia i Veneçuela, sense haver obtingut el visat prèviament, cosa que els porta a estar tres anys, un cop empadronats, per poder regularitzar la situació.
- Amb el tema del padró també hi ha problemes. Sobretot per les persones que no tenen un domicili fix, o aquells que estan ocupant un habitatge, ja que hi ha molts municipis que no els volen empadronar. No és una qüestió només política: en alguns municipis, el secretari, té més poder que l'equip polític. Seria important poder quantificar també aquestes persones, que no apareixen al padró. A més això porta a situacions com a que aquestes persones paguen diners a bandes que els empadrona en domicilis on no viuen.. Els casos descoberts comporten també accions legals contra les persones empadronades de forma fraudulenta, que d'aquesta manera acaben amb antecedents penals, cosa que dificulta encara molt més la regularització de la seva situació. El padró i la ciutadania son dos esculls molt grans que cal atendre.
- Les persones migrades que aconseguen un contracte, disposen de més solucions, i la situació és més fàcil, però això no vol dir que la seva situació sigui bona. La majoria té feines molt precàries i en males condicions. A nivell d'acollida, fan el just per tenir la documentació, i no volen estar més temps del necessari per fer els mòduls.
- Cal treballar de forma molt més propera amb les entitats, que fan molta feina en l'acollida de persones migrants, i sovint son qui té el contacte més directe.

- A la comarca, hi ha bones experiències com el servei de primera acollida de Torredembarra.
- A nivell de dificultats n'hi ha vàries d'importants:
 - L'adaptació de joves migrats sol ser complicada. El canvi cultural, unit als canvis propis de l'edat, ho fan més difícil. És un camí llarg. També depèn del pes de la comunitat d'origen que es troben al municipi. Aquelles comunitats potents són més tancades. Els joves el que busquen sol ser trobar-se amb els seus iguals.
 - La dificultat amb l'idioma dificulta molt el procés. A vegades no saben què s'espera d'ells ni com a tècnics sabem què ens volen dir. La llengua es converteix en factor de discriminació. Algunes escoles ja adopten eines amb traducció per poder comunicar-se adequadament amb les famílies.
 - Cal tenir en compte el dol migratori, que sovint implica que no t'interessa res fins que no l'has fet. S'hauria de considerar a l'hora de redissenyar els circuits d'acollida.
 - Moltes persones, joves sobretot, tenen molta pressió per treballar de seguida i poder enviar diners a casa, al país d'origen. Aquesta pressió sovint condueix a problemes de salut mental.
 - Hi ha moltes exigències per obtenir papers. L'explicació de tot el circuit moltes vegades sobrepassa a les persones. Algunes et diuen que ho entenen i no és així. Potser aquesta explicació no s'hauria de fer-ne la primera visita.
 - En general no es té en compte ni es reconeix el bagatge previ dels immigrants als seus països d'origen.
 - Es depèn massa de la bona voluntat dels tècnics, siguin o no de l'administració.
 - En alguns col·lectius, com el magrebí hi ha molts prejudicis amb serveis socials, i molta reticència a parlar-hi o demanar ajuda, ja que hi ha la creença que els poden prendre els fills. Cal trencar els prejudicis dels serveis. Les persones han de creure que tenen drets i que poden reclamar. Ara molts pensen que si protestes t'expulsaran. S'explica als mòduls, però el missatge arriba fins a cert punt.
 - Fora de Tarragona hi ha un problema de transport per poder vincular recursos.
 - En relació als expedients d'arrelament no hi ha temps de fer seguiment, ni per part de l'administració ni de les entitats.
- Els cursos de societat catalana, sovint es converteixen en grups de teràpia, cosa que va molt bé als assistents
- El voluntariat és una eina molt potent com a mètode d'inclusió i integració. Seria bo comptar amb entitats on poder fer voluntariat, i alhora que aquest voluntariat servís per fer acció comunitària. El voluntariat és molt més complicat des de l'administració, ja que té molts requisits. En aquest sentit s'ha d'estudiar la figura dels col·laboradors que estan funcionant a alguns ajuntaments.
- Seria bo pensar com poder aprofitar els cursos d'acollida:
 - Possibilitat d'incloure suport emocional, com a quart mòdul.
 - Un altra opció és fer una formació més integral dels tres mòduls: coneixements de societat i laboral, però també suport emocional, relacional també.

- Son poques hores i és difícil assolir gaires objectius. A més molts han de treballar, i per tant cal ser flexibles amb l'assistència i canviar-la per treballs, per exemple. També és important poder donar diversitat d'opcions per fer les formacions: matins, tardes i fins i tot caps de setmana
- Seria interessant dissenyar un itinerari per aconseguir oportunitats, però això requeriria 10-12 mesos.
- Hi ha experiències d'espais de trobada per a persones nouvingudes i gent originària del propi municipi, amb un dinamitzador, per acostar realitats diferents, i que estan funcionant bé. Per replicar-ho cal trobar que sigui atractiu per la població i que hi hagi objectius clars.
- Cal pensar com treballar la criança. En molts municipis se n'encarreguen les AFA, però no acaben de funcionar, i tenen poca participació. A Torredembarra sí que funciona l'escola de famílies, amb totes les AFA conjuntament.
- També cal molt reforç escolar. L'estudi assistit funciona a alguns municipis, però en d'altres hi ha recursos però no hi ha demanda, i s'acaba fet per dos alumnes. Potser caldria algun programa de mentoria amb persones migrades que han tingut èxit.
- Cal que la població estrangera s'impliqui en l'acollida. Sovint té més interès i impacte el que diu algú que pots tenir com a referent, que no un tècnic amb qui hi ha molta distància.
- També és important que les activitats i projectes dirigits a la població nouvinguda o estrangera, sigui també del seu interès, per tal que no es quedin sense participació i es perdin recursos que es podrien aprofitar d'altres maneres.
- S'ha de potenciar l'esport com a element de vinculació, sobretot en municipis petits on hi ha menys recursos. Hi ha el problema que l'esport federat costa diners i moltes famílies no poden pagar. Si els clubs estan subvencionats potser s'hauria de demanar un retorn al municipi. També es pot dotar amb beques a joves per practicar esport, a través de serveis socials. S'està portant a terme el projecte Arrelat de formació a les entitats esportives en mentoratge esportiu.
- Hi ha mapa de recursos de salut comunitària al Tarragonès i potser s'hauria de fer el mateix en altres àmbits: per exemple un mapa de recursos i actors del territori en relació a la migració, per tal que a nivell tècnic (sigui o no de l'administració) tothom sàpiga amb què pot comptar o on derivar les persones.
- Cal formació i informació sobre el dret d'asil per al personal tècnic en relació amb persones migrants. També és important formar-se en la detecció de tràfic de persones i explotació, ja que se n'han detectat casos.

Següents passos

Aquest treball realitzat conjuntament ajudarà a la redacció del Pla d'acció estratègic d'acollida, integració i vida digna de les persones estrangeres nouvingudes i residents al Tarragonès 2024-2025 i Inclusiva realitzat pel Consell Comarcal del Tarragonès que està previst abans de l'estiu i que haurà de ser ratificat pel Consell d'Alcaldes.